

SHOPPEN MET DE ROMEINEN

- 6 t/m 15
- september
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

ROMEINEN TOEN, WOERDEN NU

Bijna 2000 jaar geleden stond er een Romeins fort op de plek waar nu het Kerkplein is. Daaromheen was een dorp waar je allerlei spullen kon kopen. Tijdens opgravingen vonden archeologen deze spullen terug. En er worden nog steeds dingen teruggevonden.

De meest bijzondere dingen komen in het museum. Óf zoals nu op de winkelramen in de binnenstad van Woerden. Zo kun je, al window-shoppend, 12 Romeinse voorwerpen bekijken die zijn afgebeeld.

Zouden de Romeinen van toen dezelfde dingen kunnen kopen in de winkels van NU? Wandel langs de openluchttentoonstelling en kom erachter. Bepaal je route met behulp van de plattegrond op de achterkant.

I. DOUGLAS Kerkplein 23

Hint: De afbeelding staat op de deur!

Wat zie je op de afbeelding?

O				⁹						E

De Romeinen gebruikten fruit, bloemen, kruiden en specerijen voor hun parfums. Wat voor parfumtype ben jij?

Omcirkel je favoriete geuren en kom erachter welk type parfum bij jou past:

1	Honing	Vanille	Kaneel	Zoethout
2	Citroen	Sinaasappel	Druif	Mango
3	Gember	Munt	Dennenaalden	Mos
4	Rozen	Lavendel	Narcissen	Viooltjes

Achter welk cijfer heb je de meeste geuren omcirkeld?

1. Jij gaat voor een zoet parfum
2. Jij gaat voor een fruitig parfum
3. Jij gaat voor een fris parfum
4. Jij gaat voor een bloemig parfum

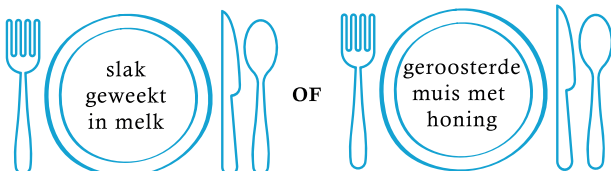
II. DE WOERDENAAR Havenstraat 45

Wat zie je op de afbeelding?

	¹¹				P		

Stel er komen twee populaire Romeinse hapjes op tafel. Je moet er 1 uitkiezen.

Welke eet je op? Maakt iedereen in je groep dezelfde keuze? Bespreek het met elkaar.

Leuk weetje

De Romeinen
kennен geen bestek.
Ze aten met hun handen.

III. FRUITCOMPANY Rijnstraat 69

Wat zie je op de afbeelding?

				10						S

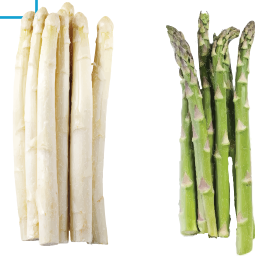
Lees de tekst.

Welke kleur had de asperge die is gebruikt voor de mal van deze bronzen versie? Omcirkel de juiste asperges.

Tip:

Scan de QR-code om het aspergesheeft in 3D te bekijken!

Wat zie je op de afbeelding?

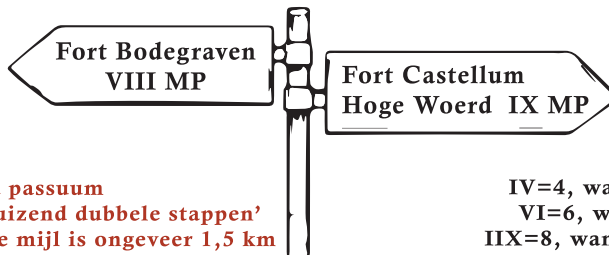
IV. STOOFF Voorstraat 70

	A			6						

Help! Fort Laurium wordt aangevallen.

Een soldaat springt op zijn paard om hulp te halen bij het volgende fort. Maar welk fort is dichterbij?

Hij kan linksaf of rechtsaf.

MP= milia passuum
oftewel 'duizend dubbele stappen'
1 Romeinse mijl is ongeveer 1,5 km

Romeinse cijfers:

I = 1

V = 5

X = 10

Hint:

IV=4, want 1 is kleiner dan 5
VI=6, want 5 is groter dan 1
IIX=8, want 2 is kleiner dan 10

V. NOBEL Kruisstraat 2

Wat zie je op de afbeelding?

	2	M

Scan de QR-code voor een foto van de helm.

Op deze blauwe steen staat de god Jupiter met een bliksemschicht in zijn hand. Hij wordt ook vaak afgebeeld met een roofvogel. Weet je om welke vogel het gaat? De vogel is ook te zien op de helm in het Stadsmuseum.

VI. STEVIG BROOD Kruisstraat 1

Wat zie je op de afbeelding?

					S	¹²				

Het bekendste Romeinse brood heet de panis quadratus.
Kijk maar in de etalage. Op welk voorwerp lijkt het brood?

A

B

C

Tip:

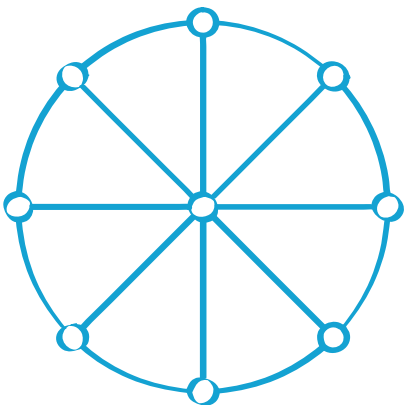
Bekijk hier hoe je zo'n Romeins brood zelf kunt bakken!

VII. BLIK OP HOUT Rijnstraat 28

Wat zie je op de afbeelding?

				⁷						N	

Maak thuis je eigen Romeinse bordspel volgens onderstaand voorbeeld of scan de QR-code en print het spel thuis uit.
Veel speelplezier!

Rota speluitleg 2 spelers

- Elke speler heeft 3 steentjes, fiches of pionnetjes.
- Om de beurt legt een speler 1 steentje op een leeg rondje.
- Probeer 3 steentjes op een rij te leggen, maar let goed op dat de andere speler géén 3 op een rij krijgt!
- Als alle steentjes op het bord liggen, mogen de spelers om de beurt 1 steentje via een lijn naar een volgend leeg rondje schuiven. De speler die als eerste 3 op een rij heeft, heeft gewonnen! Dit spel lijkt op boter, kaas en eieren.

VIII. KOETSIER Voorstraat 35

Wat zie je op de afbeelding?

							F	¹³				

Lees de tekst. In Woerden zijn Romeinse schoenen gevonden.
Om welke schoenmaten gaat het?

.....&.....

Vergelijk nu jullie schoenmaten met elkaar.
Wie past het best in de Romeinse schoenen?

.....

IX. WOERDENS WIJNHUIS Jan de Bakkerstraat 9

Wat zie je op de afbeelding?

	³				B				

Lees de tekst om de volgende vragen te beantwoorden.
Zoek ze op in de puzzel en streep ze door:

1. Hoe noemen de Romeinen een kruik?
2. Wat voor drank zit er in de kruik?
3. Van welk fruit is deze drank gemaakt?

1. amfoor
2. wijn
3. druif

Wat zie je op de afbeelding?

			5	U	

X. TELFIX Voorstraat 4

Een beroemde Romein uit Woerden heeft een boodschap geschreven. Weet jij wat er staat? Zoek het Latijnse alfabet op de afbeelding en maak de juiste keuze! Het eerste woord krijgen jullie cadeau.

L V C I V S B A S S V S
G R O E T I V L L T E

Lucius

Leuk weetje

In het Stadsmuseum staat een steen waarop de naam van deze Romein staat. Een kopie van deze steen staat tegenover de molen, vlak bij de plek waar hij is gevonden.

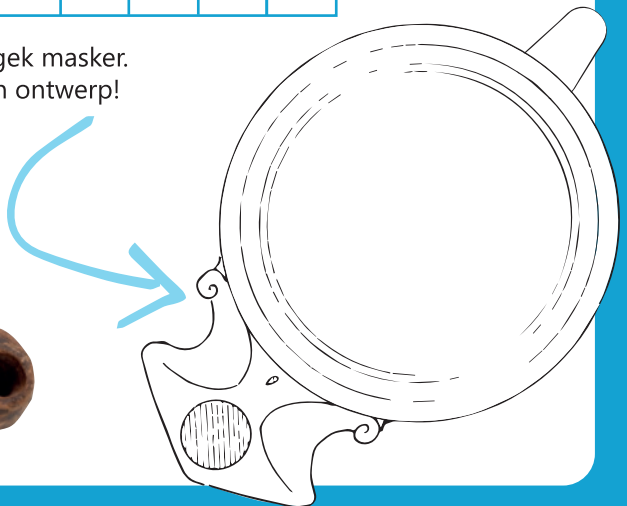
Scan de QR-code als je meer over de steen wilt weten.

XI. VAN TUIJL MEUBELS Rijnstraat 10-12

Wat zie je op de afbeelding?

			4			M		

Dit lampje is versierd met een gek masker. Wat vind jij leuk? Teken je eigen ontwerp!

XII. EXPERT Meulmansweg 23

Wat zie je op de afbeelding?

			R	⁸								

In het echt is deze pot zó groot dat je er waarschijnlijk zelf in kan kruipen. Lees de tekst bij het plaatje. Wat deden ze met deze pot om het eten te bewaren?

- Omcirkel het juiste antwoord:
1. Ze zetten een deksel op de pot
 2. De pot werd ingegraven in de grond
 3. Er werd een wollen deken om de pot gewikkeld

Bij elke vraag heb je de naam van de afbeelding ingevuld. In elk woord staat een cijfer. Vul hieronder de bijbehorende letter in om het woord te ontcijferen.

Het is feest in Woerden!

Het Romeinse castellum Laurium is nu officieel:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
W												

MET DANK AAN

Blik op Hout
BOED SPREK BOED

DOUGLAS

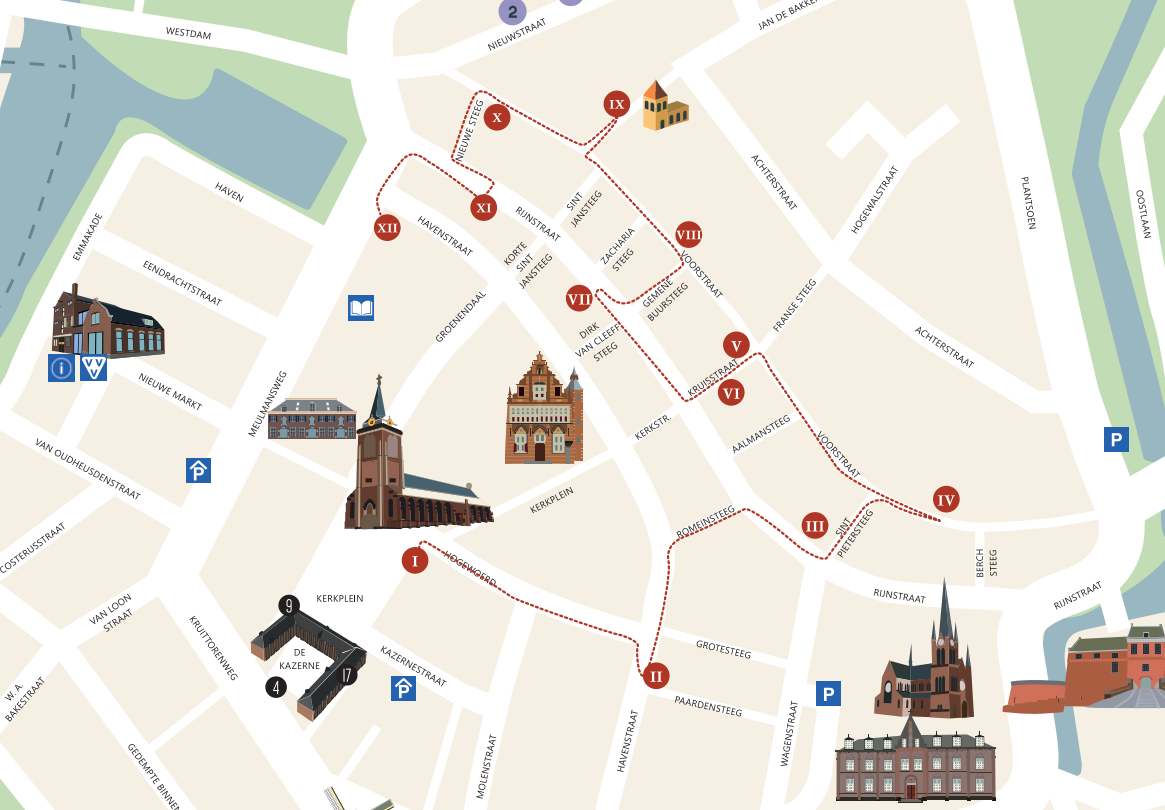
KOETSIER
SCHOENEN

VAN
TUIJL
MEUBELS

Tekst: Debora d'Hont Dieleman | Vormgeving: Buro Fudge | Fotografie: Gladys Brings

UNESCO WERELDERFGOED

Onder het Kerkplein in Woerden ligt een Romeins fort. Dit fort maakte deel uit van de noordgrens van het Romeinse rijk: de limes.

Alle forten langs de rivier de Rijn in Nederland en Duitsland worden samen de Neder-Germaanse Limes genoemd. Sinds deze zomer is dit gedeelte van de limes uitgeroepen tot Unesco Werelderfgoed!

Woerden maakt deel uit van dit Werelderfgoed en daar mogen we trots op zijn. Voor veel mensen zal het wel even wennen zijn, want dit Werelderfgoed is niet te zien, maar ligt onder de grond!

STADMUSEUM WOERDEN

DE ROUTE

- I. Douglas
- II. De Woerdenaar
- III. Fruitcompany
- IV. Stoof Tweewielers
- V. Juwelier Nobel
- VI. Stevig Brood
- VII. Blik op Hout
- VIII. Koetsier schoenen
- IX. Woerdens Wijnhuis
- X. Telfix
- XI. Van Tuijl meubels
- XII. Expert

MAAK KANS OP MOOIE PRIJZEN!

Lever deze kaart in **vóór vrijdag 13 september 17:00** bij **Blik op Hout**. Er zijn leuke & lekkere prijzen te winnen voor zowel de kleine speurders als de volwassen speurders!

De hoofdprijs is een Lekker Laurium pakket t.w.v. €100. Winnaars krijgen op vrijdag 13 september na 18:00 bericht. De prijsuitreiking is zaterdag 14 september 15:30 op het bordes bij Stadsmuseum Woerden.

Bij elke vraag heb je de naam van de afbeelding ingevuld. In elk woord staat een cijfer. Vul hieronder de bijbehorende letter in om het woord te ontcijferen.

Het is feest in Woerden!

Het Romeinse castellum Laurium is nu officieel:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
W												

NAAM

DEZE PUZZEL IS GEMAAKT DOOR EEN:

KIND

VOLWASSENE

TELEFOONNUMMER

E-MAIL

